

Başvuru Numarası	:2022/1235
Toplantı Tarihi/Sayısı	:14.9.2023/36
Karar Numarası	:2023/647
Başvuran	:İ.K.
Başvuran Vekili	:-
Adres	:-
Muhatap Kurum/Kişi	:Adana F Tipi Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğü
Muhatap Adres	:-

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, başvuranın bulunduğu ceza infaz kurumunda yaşadığı hak ihlali iddialarına ilişkindir.

II. İNCELEME SÜRECİ

2. Başvuran, başvuru dilekçesinde özetle;

a. Jandarma personeli ve Kurum İdaresinin keyfi uygulamaları sebebiyle uzun süredir tedaviye erişim hakkından faydalanamadığını,

b. Kurumun mimari planında olmamasına rağmen bulunduğu koğuşun üstünün fens teli ile kapatıldığını, bu düzenlemenin insan sağlığına zararlı olduğunu ve yalnızca kendi suç grubuna mensup mahpusların bulunduğu koğuşlarda yer aldığını,

c. Altı ayda bir oda değişikliği hakkı olmasına rağmen taleplerinin İdare ve Gözlem Kurulu tarafından gerekçe gösterilmeksizin reddedildiğini,

ç. Azami haftalık on saat olan sosyal ve kültürel faaliyetlerden faydalanma hakkının yalnızca iki veya üç saat sohbet faaliyeti ile sınırlandırıldığını, Kurum dahilinde hiçbir kurstan ve atölyeden, kütüphaneden faydalanamadığını, bu yöndeki taleplerinin reddedildiğini,

d. Aynı davadan tutulanlar dışındaki mahpuslar ile aynı koridor, görüş alanı ve ortak avluda bulunmaları ve benzer saatlerde bu imkanlardan faydalanmaları sebebiyle tehlikeli durumların oluştuğunu,

e. Ceza infaz kurumuna girişte gerçekleştirilen çıplak arama, ağız içi arama gibi uygulamaların vücut bütünlüğüne saldırı ve insan onuruna aykırılık oluşturduğunu,

f. Yemek miktarının az olduğunu, beslenme ihtiyacını karşılamadığını, yemeklerin iase bedelini karşılayacak ölçüde verilmediğini, daha önce günlük iki adet ekmek verilirken bir adede düşürülüp ekmeklerin kantinden satın alınması uygulamasına geçildiğini,

g. Ana dilde savunma hakkından faydalanması için İnfaz Hakimliği tarafından ücret talep edildiğini, Kurumun bu ücreti karşılamadığını,

ğ. Sorunlarının çözümü adına Kurum Müdürü ve Kurum Savcısı ile görüşme taleplerinin reddedildiğini iddia etmektedir.

3. Muhatap Adana F Tipi Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğünden alınan yazılı görüşte özetle;

a. Kurumda haftanın üç yarım günü aile hekimliği, haftanın iki yarım günü psikiyatri uzmanı ve haftanın beş tam günü diş hekimliği hizmeti verildiği, hastaneye sevk işlemlerinin kronolojik sıraya göre yapıldığı, acil durumlarda öncelik sağlanabildiği, başvuranın başvuru tarihine kadar 44 kez revirde tedavi olduğu, dört kez hastaneye sevkinin gerçekleştirildiği, ilaçlarının temin edilerek başvurana teslim edildiği, başvuranın çeşitli tarihlerde sevk kararına istinaden jandarma görevlilerince hastaneye götürülmek istendiği, ancak başvuranın üst ve ağız içi arama uygulamalarına karşı gelmesi sebebiyle sevkinin gerçekleştirilemediği,

b. Bazı koşulların üstünün çatıya çıkılmasının, örgütsel haberleşmenin ve koşullar arasında malzeme alışverişinin engellenmesi amacıyla fens teli ile kapatıldığı, bu uygulamanın Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetim, Dış Koruma, Hükümlü ve Tutukluların Sevk ve Nakilleri ile Sağlık Hizmetlerinin Yürütülmesi Hakkında Protokol hükümlerine uygun olarak güvenlik nedeniyle yapıldığı,

c. Oda değişikliği kararının verilmesinde İdare ve Gözlem Kurulunun yetkili olduğu, Kurul kararına karşı İnfaz Hakimliğine başvuru imkanının bulunduğu,

ç. Kurum dahilindeki ortak etkinliklerin İdare ve Gözlem Kurulu kararıyla kısa veya uzun süreli olarak durdurulabildiği, bunun dışında İdare ve Gözlem Kurulu tarafından yapılan değerlendirme sonucu mevzuata uygun olacak şekilde suç tipleri gözetilerek aylık program hazırlandığı,

d. Mahpusların koşullara yerleştirilmesinde İdare ve Gözlem Kurulu'nun yetkili olduğu, Kurumda farklı terör örgütlerine mensup mahpusların bulunduğu, terör örgütü mensubu mahpusların örgütsel amaçlı haberleşmesinin önüne geçilmesinin oda yerleşimi kararında etkili olduğu, Kurulun kararına karşı İnfaz Hakimliğine başvuru imkanının bulunduğu,

e. Detaylı aramanın mahpusların Kuruma kabulünde mevzuata uygun olarak gerçekleştirildiği, başvuranın Kuruma girişinde herhangi bir detaylı aramaya tabi tutulmadığı, bu iddianın örgütsel amaçla ortaya atıldığı,

f. Kurumun yemek ihtiyacının günlük olarak belirlenerek Adana Açık Ceza İnfaz Kurumundan temin edildiği, temin edilen yemeklerin güvenlik kameraları önünde tartılarak bloklara göre yetecek ölçüde ayrıldığı, bazı mahpusların başvurana benzer şekilde iâşenin yetersiz olduğuna dair şikayetlerinin Adana 2. İnfaz Hakimliği tarafından reddedildiği, kararın itiraza uğramaksızın kesinleştiği, mahpuslara dağıtılan ekmeğin gramajının günlük ihtiyacı karşılayacak ölçüde olduğu,

g. Başvuranın disiplin cezasına karşı itirazında avukat talep ettiği, konu ile ilgili Adana 4. İnfaz Hakimliği tarafından itirazın reddedilmesi halinde yargılama giderleri ve tercüman ücretinden sorumlu tutulacağı konusunda ihtar yapıldığı ve başvuranın bu ücretlerde sorumlu tutulmasının mevzuata uygun olduğu,

ğ. Mahpusların yazılı veya sözlü olarak talepleri üzerine İdare ve Cumhuriyet Savcısı ile görüşürüldüğü, başvuranın muhtelif tarihlerde Kurum Müdürü ve Savcısı ile görüşme gerçekleştirdiği ifade edilmiştir.

4. Başvuran yazılı görüşünde özetle:

a. Muhatap Kurumun cevabında üst aramasına direnme olarak kayıtlara geçen tutanağın yanlış ifadeler içerdiğini ve doğru ifadenin ağız içi arama uygulamasına karşı direnme faaliyeti olduğunu, jandarma personeli tarafından ağız içi arama yapılmadan önce gerekli detaylı aramaların gerçekleştirildiğini, buna karşın jandarma personelinin keyfi olarak ağız içi arama yaptığını, bu arama şeklinin insan onuruna aykırılık teşkil ettiğini, bu arama şekline direndikleri için uzun süredir hastaneye sevk işlemlerinin gerçekleştirilmediğini,

b. Bulunduğu koşulların üstünün fens teli ile kapatılması sebebiyle Kurum hekiminin raporunun aksine fiziksel ve psikolojik olarak sağlık sorunları yaşadığını, özellikle yazın bu uygulama nedeniyle nefes almakta güçlük yaşadığını,

c. Muhatap Kurumun cevabi yazısında belirttiği ifadelerin gerçekleri yansıtmadığını belirterek iddialarını sürdürmüştür.

III. İLGİLİ MEVZUAT

5. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "*Kişinin dokunulmazlığı, maddi ve manevi varlığı*" başlıklı 17'nci maddesinin üçüncü fıkrası şöyledir:

"Kimseye işkence ve eziyet yapılamaz; kimse insan haysiyetiyle bağdaşmayan bir cezaya veya muameleye tabi tutulamaz."

6. 20/4/2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun "*Kurumun görevleri*" 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (i) bendi şöyledir:

"Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek"

7. Mezkûr Kanun'un "*Başvurular*" başlıklı 17'nci maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"(1) Ayrımcılık yasağı ihlalinden zarar gördüğü iddiasında bulunan her gerçek ve tüzel kişi Kuruma başvurabilir. Kuruma başvuru, illerde valilikler, ilçelerde kaymakamlıklar aracılığıyla da yapılabilir. Başvuru hakkının etkin bir şekilde kullanılmasına hiçbir surette engel olunamaz. Başvurulardan herhangi bir ücret alınmaz.

(...)

(8) 9 uncu maddenin birinci fıkrasının (i) bendi kapsamında yapılan başvurular hakkında da bu madde hükümleri uygulanır.

(...)"

8. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "*Ön inceleme yapılması*" başlıklı 48'inci maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

"Kuruma yapılan başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulur ve sonucunda Kurumun görev alanına girip girmediği yönünden de incelenir."

9. Mezkûr Yönetmelik'in "*Ön inceleme üzerine verilecek kararlar*" başlıklı 49'uncu maddesinin altıncı fıkrası şöyledir:

"Ön inceleme şartlarının bulunmadığının sonradan anlaşılması hâlinde de incelenemezlik, gerekçeli kabul edilmezlik veya gönderme kararı verilir."

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

10. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

11. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinde; insan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek Kurumun görevleri arasında sayılmıştır. Bu kapsamda; başvuranın iddiaları, muhatap

Kurumun yazılı görüşü ve konuya ilişkin mevzuat hükümleri ile birlikte incelenip değerlendirilmiştir.

12. Ceza infaz kurumlarında kötü muamele olarak kabul edilecek hususlar farklı şekillerde tezahür edebilir. Bunların birçoğu ceza infaz kurumu idaresi ve görevlilerinin kasıtlı davranışlarından kaynaklanabileceği gibi yönetsel hatalar veya yetersiz kaynaklar sebebiyle de ortaya çıkabilir. Bu nedenle mahpuslar için bir ceza infaz kurumundaki yaşam tüm yönleriyle değerlendirilmelidir. Ceza infaz kurumundaki yaşam, mahpuslara sunulan aktivitelerin genişliğinden, mahpuslar ve ceza infaz kurumu görevlileri arasındaki ilişkilerin genel durumuna kadar geniş bir alanda değerlendirilmelidir (Avrupa İşkence ve İnsanlık dışı veya Onur Kırıcı Ceza veya Muamelenin Önlenmesi Komitesi (CPT) 2. Genel Rapor, Hapsedilme, CPT/Inf (92)/3, 2002).

13. Anayasa'nın 17'nci maddesinin üçüncü fıkrası ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin (AİHS) 3'üncü maddesi herhangi bir sınırlama öngörmemekte ve işkence, insanlık dışı ve onur kırıcı muamele ve cezaların yasaklanmasının mutlak mahiyetini belirtmektedir. Kötü muamele yasağının mutlak mahiyeti Anayasa'nın 15'inci maddesi kapsamında belirtilen savaş veya ulusun varlığını tehdit eden başka bir genel tehlike halinde dahi istisna öngörmemiştir. Aynı şekilde Sözleşme'nin 15'inci maddesi benzer bir düzenleme ile kötü muamele yasağına ilişkin herhangi bir istisna öngörmemiştir (AİHM, *Selmouni/Fransa* [BD], B.No: 25803/94, 28/07/1999, para. 95; *Assenov ve diğerleri/Bulgaristan*, B.No: 24760/94, 28/10/1998, para.93).

14. Başvuran, jandarma personeli ve Kurum İdaresinin keyfi uygulamaları sebebiyle tedavi imkânına ulaşamadığını iddia etmektedir. 13/12/2004 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un 71'inci maddesi şöyledir:

“Hükümlü, beden ve ruh sağlığının korunması, hastalıklarının tanısı için muayene ve tedavi olanaklarından, tıbbî araçlardan yararlanma hakkına sahiptir. Bunun için hükümlü öncelikle kurum revirinde, mümkün olmaması hâlinde Devlet veya üniversite hastanelerinin mahkûm koşullarında tedavi ettirilir.”

15. İdare iddianın gerçeği yansıtmadığını belirterek ilgili belgeleri Kurumumuza iletmiştir. Söz konusu belgelerde yapılan incelemede, başvuranın Kuruma nakledildiği tarihten başvuru tarihine kadar geçen süreçte 44 kez revire çıktığı, dört kez hastaneye sevk edilmesine karar verildiği ancak hastaneye sevk edilmeden önce jandarma personelince üst ve ağız içi arama uygulamasını kabul etmemesi sebebiyle hastaneye götürülmediği anlaşılmıştır.

16. 29/3/2020 tarih ve 31083 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmelik'in “Arama, güvenlik tatbikatı ve sayım” başlıklı 34'üncü maddesinin ikinci fıkrasının c bendine göre:

“Detaylı arama sırasında bedene dokunulmaması için gerekli özen gösterilir ve görevli tarafından eldiven kullanılır. Aranılan kişinin beden çukurlarında bir şeyin bulunduğu dair makul ve ciddi emarelerin bulunması hâlinde öncelikle, hükümlüden madde veya eşyanın kendisi tarafından çıkartılması istenir, aksi hâlde bunun zor kullanılarak gerçekleştirileceği bildirilir. Beden çukurlarındaki arama, cezaevi tabibi tarafından yerine getirilir.”

17. Yargıtay Ceza Genel Kurulunun 28/2/2017 tarihli, 2016/800 Esas ve 2017/120 Karar sayılı kararı ile 19/3/2019 tarihli, 2016/707 Esas ve 2019/220 Karar sayılı kararlarında; “...Bu bölgeler haricindeki ağız, koltuk altı gibi beden boşlukları ile ayak, kol, saç arası gibi vücut bölgelerine tıbbi araç veya yöntemler kullanılmaksızın bakılması arama hükümlerine tabidir.” şeklinde hüküm kurulmuştur. Söz konusu kararlara göre, ağız aramasının gerçekleştirilmesi için tıbbi araç veya yöntem gerekli değildir. Koltuk altı gibi beden boşlukları ile ayak, kol, saç arası gibi vücut bölgeleri ve başvuru konusu özelinde de ağız, Yargıtay tarafından beden çukuru olarak değerlendirilmediğinden söz konusu arama için Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza

ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmelik'in 34'üncü maddesinin ikinci fıkrasında düzenlenen usuller bu noktada aranmayacaktır. Bu durumda, jandarma personeli tarafından ağız içi araması yapılırken bir hekimin bulunmasına gerek yoktur. Sonuç olarak söz konusu başvuru özelinde ağız içi arama uygulamasının ihlal oluşturmadığı kanaatine varılmıştır.

18. Somut olayda başvuran, bulunduğu koğuşun üzerine yerleştirilen fens teli sebebiyle fiziksel ve psikolojik zarara uğratıldığını iddia etmektedir. Cezaevlerinde firar ve saldırıları önlemek ve cezaevindeki huzuru tesis etmek amaçlarına yönelik olarak bazı mahpuslara dönük katı güvenlik rejimlerinin uygulanması yöntemi dünyada oldukça yaygın olan bir durumdur. Ancak devletler katı güvenlik önlemlerini içeren bu tür infaz rejimlerini uygularken mahpusları insan onuruna yakışır koşullarda tutmayı, tutukluluğa bağlı acı düzeyini aşan bir sıkıntıya veya zorluğa maruz bırakmamayı ve mahpusların beden ve ruh sağlığını korumayı güvence altına almalıdır. İddiaya karşılık İdare; çatıya çıkılması, örgütsel haberleşme ve koğuşlar arasında malzeme alışverişinin engellenmesi amacıyla koğuşların üzerinin telle kapatıldığını ifade etmiştir.

19. 5275 sayılı Kanun'un 6'ncı maddesinde, hükümlülerin ceza infaz kurumlarında kaçmalarını önleyecek tedbirler alınarak düzen ve disiplin çerçevesinde güvenli bir biçimde tutulacakları ve Anayasa'da yer alan haklarının Kanun'da öngörülen kurallar uyarınca kısıtlanabileceği düzenlenmiştir. Anılan Kanun'un 116'ncı maddesinde de, hükümlülere uygulanacak güvenlik tedbirlerine ilişkin düzenlemelerin -tutukluluk hâliyle uzlaşır nitelikte olanlarının- tutuklular hakkında da uygulanabileceği hüküm altına alınmıştır. Bu kapsamda 5275 sayılı Kanun, yürütme organına hükümlü ve tutukluların düzen, güvenlik ve disiplin içinde tutulmalarının sağlanması amacıyla alınacak tedbirlere ya da konulacak kurallara ilişkin düzenleme yapma yetkisi vermiştir. Anayasal sınırlar içinde kalmak koşuluyla bu amaç doğrultusunda ceza infaz kurumları tarafından birtakım işlemler tesis edilmesi ya da yetkili kurullar tarafından kararlara alınması doğaldır (AYM, *Müjdat Gürbüz*, B. No: 2017/36529, 23/5/2018, para. 82).

20. 26/1/2017 tarihli Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetim, Dış Koruma, Hükümlü ve Tutukluların Sevk ve Nakilleri ile Sağlık Hizmetlerinin Yürütülmesi Hakkında Protokol'ün 15'inci maddesi şöyledir:

“Yüksek güvenli ceza infaz kurumundan başlamak üzere, mevcut kapalı ceza infaz kurumlarının dış korumasındaki aydınlatma, kule, tel örgü, kafes tel, ihata duvarı, dinleme cihazı, kamera, nöbetçi kulübeleri, kapı ve pencere demirleri ve elektronik kontrol cihazları gibi fiziki noksanlıkların giderilmesi suretiyle, tünel kazılarak vuku bulacak firarları önlemek amacıyla, Adalet Bakanlığınca bütçe imkânları ölçüsünde gerekli tedbirler alınır.”

21. Ceza infaz kurumlarında mahpusların kontrol edilmeksizin birbiri ile haberleşmesi, eşya alışverişinde bulunması gibi tehlikeli hallere yol açabilecek davranışların engellenmesi adına idarelerin bazı önlemler alması kaçınılmaz olacaktır. Somut olayda İdarenin koğuşların üzerine fens teli çekmesindeki amacının güvenlik zafiyeti yaratabilecek faaliyetlerin engellenmesi olduğu göz önünde bulundurulduğunda söz konusu uygulamanın ihlal oluşturmadığı kanaatine varılmıştır.

22. Somut olayda başvuran ortak sosyal, kültürel ve sportif faaliyetlerden yeterli ölçüde yararlandırılmadığı iddiasında bulunmuştur. 5275 sayılı Kanunun *“Kültür ve Sanat Etkinliklerine Katılma, İfade Özgürlüğü”* başlıklı 60'ncı ve *“Beden Eğitimi”* başlıklı 87'nci maddeleri uyarınca ceza infaz kurumlarındaki hükümlülerin kurumun şartlarının elverdiği ölçüde ortak kültürel ve sportif etkinliklerden yararlandırılacağı hüküm altına alınmıştır. Muhatap İdare, iddiaların gerçekleri yansıtmadığını belirterek başvuranların iddialarına yönelik belgeleri Kurumumuza iletmiştir. Yapılan incelemede; aralarında başvuranın da bulunduğu sosyal, kültürel etkinlikler ve sportif faaliyetler için listelerin oluşturulduğu, başvuranın düzenli olarak söz konusu etkinlik ve faaliyetlerden yararlandırıldığı anlaşılmış, iddiaların açıkça dayanaktan yoksun olması sebebiyle kabul edilmez olduğu değerlendirilmiştir.

23. 5275 sayılı Kanununun 63'üncü maddesi uyarınca:

“Tehlikeli hâli bulunan hükümlü ancak bir veya üç kişilik odalarda, diğer hükümlüler ise kurumun fizikî yapısı, kapasite durumu ve güvenlik gerekleri göz önüne alınarak cezaevi yönetimi tarafından belirlenecek sayıda mahkûmun kalabileceği odalarda barındırılırlar.”

24. Başvuran, yeterli gerekçesi olmasına ve oda değişikliği taleplerinin uygun görülmediğini iddia etmiştir. Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi İle Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmelik'in 28'inci maddesinde İdare ve Gözlem Kurulunun görev ve yetkileri düzenlenmiş, birinci fıkranın ç bendinde hükümlülerin odalarını değiştirme yetkisi Kurula verilmiştir. İdare, iddiaların asılsız olduğunu ifade ederek başvuranların oda değişikliklerine dair belgeleri Kurumumuza iletmıştır. İletilen belgelerde yapılan incelemede, başvuranlar hakkında usulüne uygun olarak İdare ve Gözlem Kurulu kararı ile oda değişikliği kararlarının verildiği, başvuranların birden çok kez odalarının değiştirilmiş olduğu görülmüş olup iddianın açıkça dayanaktan yoksun olması sebebiyle kabul edilmez olduğuna kanaat getirilmiştir.

25. Başvuranın verilen yemeklerin yetersiz olduğu, iâşe bedelini karşılayacak miktarda yemek verilmediği iddialarına karşılık muhatap Kurum günlük iâşe bedeli ölçüsünde ve günlük kalori ihtiyacını karşılamaya yönelik yemek menülerinin oluşturulduğunu ifade etmiştir.

26. 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un “*Hükümlünün beslenmesi*” başlıklı 72'nci maddesinin birinci fıkrası şu şekildedir:

“Hükümlüye Adalet ve Sağlık bakanlıklarınca birlikte belirlenecek kalori esasına göre, sağlıklı ve güçlü kalması için nitelik ve nicelik olarak besleyici, sağlık koşullarına uygun, makul çeşitlilikte, yaş, sağlık, çalıştığı işin özelliği, dinî ve kültürel gerekleri göz önünde tutularak besin verilir ve içme suyu sağlanır.”

27. Başvurunun incelenmesi kapsamında Kurumdan alınan günlük yemek listeleri incelendiğinde günlük iâşe bedeli ölçüsünde yemek çeşitliliğinin sağlandığı ve içinde et bulunan yemeklere de yer verildiği görülmüştür. Yemek listelerinde bulunan üç öğünün toplam kalori miktarının günlük ortalama 2500 kalori civarına tekabül ettiği anlaşılmıştır. Dolayısıyla başvurudaki besin değerlerine ilişkin iddiaların yerinde olmadığı ve Kurumda verilen yemeklerin ortalama kalorisinin yeterli miktarda olduğu değerlendirilmiş olup iddiaların açıkça dayanaktan yoksun olması sebebiyle kabul edilmez olduğu değerlendirilmiştir.

28. Başvuran diğer bir iddiasında ise; aldığı disiplin cezasına itirazına yönelik ana dilde savunma yapmak için tercüman ve avukatla temsil edilme hakkından yararlanmayı talep ettiğini, Kurumun söz konusu görevlilerin ücretini karşılamadığını iddia etmiştir. Muhatap İdare, Adana 4. İnfaz Hakimliği tarafından başvuranın itirazının reddedilmesi halinde söz konusu ücretlerin mevzuat gereği itirazı reddedilen tarafından ödenmesi gerektiği hususunda ihtar yapılarak talebini sürdürüp sürdürmediğinin sorulduğunu ve başvuranın talebini sürdürdüğünü, Kurumun bu konuda yetkili olmadığını ifade etmiştir. Anayasa'nın 9'uncu ve 138'inci maddelerinde; yargı yetkisinin münhasıran mahkemelerin uhdesinde olduğu ve bu yetkinin kullanılmasıyla ilgili hiçbir organ, makam, merci veya kişinin mahkemelere ve hakimlere emir ve talimat veremeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı hükme bağlanmıştır. Söz konusu iddia özelinde yargı yetkisi kapsamında İnfaz Hakimliğinin verdiği kararın Kurumun yetki alanı dışında kaldığı göz önünde bulundurulduğunda iddianın açıkça dayanaktan yoksun olması sebebiyle kabul edilmez olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

29. Birleşmiş Milletler Mahpusların İslahı için Asgari Standart Kurallar (Nelson Mandela Kuralları) madde 50 uyarınca; *“(1) Her mahpus hâptane müdürüne ya da müdürün temsil yetkisi verdiği bir hâptane personeline, her gün talep ya da şikâyette bulunma olanağına sahiptir. (2) Hâptanenin müfettişine, denetim yaptığı süreçte talep ya da şikâyette bulunması mümkündür. Mahpus, müfettişle ya da diğer*

denetleme memuru ile özgürce ve tam bir gizlilik içinde, müdür ya da diğer hapisane personelinden biri huzurda bulunmaksızın, konuşma olanağına sahiptir.”

30. Başvuran, sorunlarının çözümü adına Kurum Müdürü ve Savcısı ile görüşme taleplerinin reddedildiğini iddia etmektedir. İddiaların gerçeği yansıtmadığını belirten muhatap İdare, iddiaya dair belgeleri Kurumumuza iletmiştir. Belgeler incelendiğinde; başvuranın 9/5/2022 tarihinde Kurum Müdürü ve 16/5/2022 tarihinde Kurum Savcısı ile görüşme gerçekleştirdiği, görüşmelerin başvuranın imzasının da bulunduğu tutanak ile kayıt altına alındığı görülmüş olup başvuranın iddialarının açıkça dayanaktan yoksun olması sebebiyle kabul edilmez olduğu değerlendirilmiştir.

31. Sonuç olarak; ceza infaz kurumundaki tutulma koşulları bir bütün olarak değerlendirilmekle birlikte, yukarıda açıklanan nedenlerle başvurudaki iddialar kapsamında hak ihlaline varan bir uygulama bulunmadığı değerlendirilmektedir.

V. KARAR

A. Başvuruda KÖTÜ MUAMELE YASAĞININ İHLAL EDİLMEDİĞİNE,

B. Kararın taraflara tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

14/9/2023 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Av. Alişan TIRYAKI
Daire Başkanı

e-imzalıdır

Dr. Burhan ERKUŞ
Üye

e-imzalıdır

İsmail AYZ
Üye

e-imzalıdır

Mehmet Emin GENÇ
Üye

e-imzalıdır

Av. Zennure BER
Üye